

Kako golubovi pronalaze put do kuće

Da li ste ikada čuli za golubove pismonoše? Ove ptice, tip domaćeg goluba, imaju mogućnost da pronađu put do svog golubarnika (prostor ili kavez gde se drže golubovi), sa izuzetno velikih razdaljina. Vekovima, ovi golubovi korišćeni su za prenos poruka i vesti, sa udaljenih mesta do svojih golubarnika. Za nas je uvek bila pomalo tajna, kako su golubovi uspevali da sa izuzetnom preciznošću lete i pronađu put do kuće.

Hans Valraf, nemački ornitolog (naučnik koji se bavi proučavanjem ptica), objasnio je da golubovi koriste pravac vетар и одређене mirise prisutne u vazduhu, kako bi pronašli put do kuće. U potrazi za određenim mirisom započeo je prikupljanje podataka o hemijskom sastavu vazduha u okolini golubarnika. Hans je otkrio da u različitim uzorcima vazduha varira i *hemiska mirisna poruka*, što znači da različite oblasti i mesta na planeti imaju i različite mirise. Takođe, on je utvrdio da se mirisi pojačavaju ili slabe u zavisnosti od jačine i pravca vetra.

Zamislite da živate na severnoj strani od dobre pekare krofni. Kad god bi vетар duvao sa juga, bili bi u stanju da osetite miris tek ispečenih i ukusnih krofni! Šta bi uradili da pronađete svoj put do kuće ako bi vas ostavili na mestu gde bi miris krofni bio veoma jak? Svakako bi mogli lako da pogodite da ste u blizini prodavnice krofni koja je na južnoj strani od vaše kuće, pa bi se čelom okrenuli ka severu, kako bi stigli do kuće.

U ovom istraživanju, Hans je pokazao da golubovi mogu da koriste ovu „mirisnu kartu vetrova” za navigaciju, i za pronalazak svog puta do kuće!

Ovo je dečja verzija saopštenja Evropske Geonaučne Unije (EGU) „*Kako golubovi mogu namirisati put do kuće?*” Tekst je napisala Barbara Ferera, za korišćenje u naučno obrazovne svrhe recenzirali Heter Neiderer i Sem Ilingvort, a za korišćenje u obrazovne svrhe, Marina Drndarski. Verziju na srpskom jeziku priredila Marina Drndarski. Za više informacija pogledajte veb-stranicu: <http://www.egu.eu/education/planet-press/>.